

Kongsberg, 10. januar 1983

OLDSAKSAMLINGEN

J.nr. 000113

13.JAN.83

Universitetets Oldsaksamling,
Oslo.

SAKSB. MA.

ARK.Nr.

Undertegnede har fått i oppdrag å skrive et jubileumsskrift i forbindelse med Efteløt kirkes forestående 800-årsjubileum, som skal feires i år.

Omkring midten av forrige århundre kom endel av kirkens eiendeler i Universitetets Oldsaksamlings eie. Jeg vet dette gjelder 3 relikvier (Johannes, Edmunds og Sta. Sunniva) samt en gammel massiv dørring, noen lysestaker og noen døpefat.

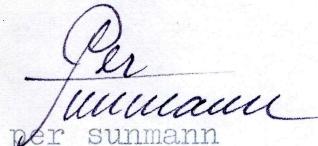
I forbindelse med manus som jeg nå holder på å avslutte, ville jeg sette pris på å få nærmere opplysninger om nevnte gjenstander - og eventuelle andre som kan ha vært i Efteløt kirkes eie, men som siden er overlatt UO. Hvis det er mulig, ville jeg sette stor pris på å få tilsendt fotografier av nevnte gjenstander.

Opplysninger og fotos bes sendt undertegnede (Per Sunmann, boks 11, 3601 Kongsberg), men regningen kan sendes til Efteløt Menighet, 3640 Skollenborg.

Jeg håper det er mulig å effektuere denne bestillingen snarest mulig av hensyn til mitt manus som om ikke altfor lenge skal i trykken.

Jeg håper å høre fra Dem.

Vennlig hilsen

per sunmann

PS Hva gjelder det ene av de tre relikvier (Johannes), har jeg fått forståelsen av at dette senere er overlatt den katolska St. Olavs kirke i Oslo, ca. 1849. Kan dette bekreftes ? DS

Per Sunmann
Boks 11
3601 KONGSBERG

2. februar 1983
BW/EH

Vi refererer til brev av 10.1.83 og telefonsamtale med Martin Blindheim 31.1.83.

Bestillingene er levert Fotoavd., og De vil motta bildene direkte derfra.

Vi har kun to av relikviene, samt dørring med beslag.

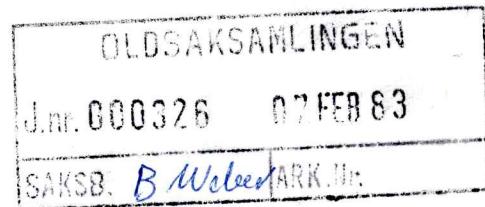
De øvrige gjenstandene De nevner, vil De muligens få oppsporet hvis De henvender Dem til Riksantikvaren eller Norsk Folkemuseum.

Med vennlig hilsen

Birthe Weber
vit.ass.

Kongsberg, den 5. febr. 1983.

Universitetets Oldsaksamling,
Frederiks gate 2,
Oslo 1.

Att.: Birthe Weber.

Takk for tilsendte fotos, som jeg mottok 4. ds., samt brev fra Dem, som jeg mottok idag. De skriver her at UO kun har to av reliktiene, samt dørring med beslag. De fotoene jeg mottok, viser det ene reliktiet (St. Edmunds) samt dørringen med beslag. Jeg tar meg derfor lov til å spørre om De vil være vennlig å sende meg et foto også av det andre reliktiet (tar jeg ikke feil er det St. Johannes).

Jeg ville sette pris på om dette kunne gjøres relativt raskt, da mitt manus til en jubileumsbok i anl. Efteløt kirkes 800-årsjubileum er ferdig, og skal i trykken om ikke lenge.
Jeg ville også gjerne at fotoet sendes undertegnede, mens regningen går til Efteløt menighet, 3640 Skollenborg.

Jeg håper å høre fra Dem.

Med vennlig hilsen

Per Sunmann, boks 11, 3601 Kongsberg.

Per Sunmann
boks 11
3601 Kongsberg

10.2.83

Etter å ha gått gjennom hovedprotokollen er jeg kommet til det resultat at reliktiene det er snakk om kun består av hva som er avbildet på det foto De har fått tilsendt. Det omtales i flertall i katalogen, men vi har ikke mere i våre samlinger desværre. Det er mulig papirstrimmelen har vært oppfattet som én reliktie og tøystykket en annen.

Jeg beklager at det ikke er mulig å hjelpe Dem. Hvis De henvender Dem til den katolske kirken i Oslo, kan De kanskje få opplysninger.

Med vennlig hilsen

Birthe Weber.
vit.ass.

Per Sunmann,
boks 11,
3601 Kongsberg.

Kongsberg, den 12. febr. 1983.

OLDSAKSAMLINGEN

J.nr. 000433 15 FEB 83

SAKSB. B.W. ARK.Nr.

Universitetets Oldsaksamling,
Frederiks gate 2,
Oslo 1

Att.: Birthe Weber.

Sak: Relikvier fra Efteløt kirke i Y. Sandsvær.

Takk for brev datert 10. d. md., der De opplyser at det som finnes avbildet på det mottatte foto er alt UO har i sine samlinger.

Tillat meg derfor å opplyse følgende:

Rundt midten av forrige årh. ble Efteløt kirkes middelalderlige alterplate (hugget i eikeritt og muligens gitt kirken av en av Bjørgvin-bispene) fjernet fra den plass i koret det i flere århundrer har hatt.

Relikviegjemmet ble deretter åpnet (forseglingen fjernet), og følgende 3 relikvier tatt ut:

1. En neglestor bit av døperen Johannes' kappe (muligens den biten man kan se like over høyre del av tøystykket på bildet).
2. Et stykke av St. Edmunds klær (muligens det stykke tøy som dominerer bildet).
3. Noen benkorn av de hellige menn på Selja (Disse ble senere sendt fra Universitetets Oldsaksamling til den nybyggede St. Olavs katolske kirke i Christiania. I 1862 ble dette relikviet murt inn i en gammel alterplate funnet i ruinene av cistercienserklosteret på Hovedøya av den daværende apostoliske prefekt i Norge.
I 1965 ble denne alterplaten overlatt den nye St. Magnus katolske kirke i Lillestrøm, der de idag befinner seg.

Samtlige 3 relikvier var - da de ble fjernet fra Efteløt kirke - forsynt med pergamentstrimler, som alle var beskrevet med følgende latinske tekst:

1. "de vestimentis beati Johannis Baptiste" (som tilhørte punkt 1 ovenfor). Denne ser iflg. Deres brev ikke ut til å kunne oppspores i UOs samlinger.
2. "de vestimentis Sti Edundi" (som tilhører punkt 2 ovenfor). Denne finnes i UOs samlinger, og gjenkjennes på det bilde jeg fikk tilsendt.
3. "de Sanctis i Coelins" (som tilhører punkt 3 ovenfor). Heller ikke denne ser ut til å være mulig å oppspore - hvis den da ikke fulgte selve relikviet den gang dette ble overlatt St. Olavs kirke (og senere St. Magnus kirke i Lillestrøm).

Det er således feil når De skriver: "Det er mulig papirstrimmelen (det er pergament !) har vært oppfattet som en relikvie og tøystykket en annen". Pergamentstrimmelen har aldri vært en av relikviene. På den (eller alle 3) har kun vært en forklarende tekst over hva hver av de tre pakkene inneholdt.

Det er jo beklagelig at slike ting bare rett og slett forsvinner. Godt er det imidlertid at man vet hva som sto på disse strimlene. Jeg håper disse opplysningene kan være av interesse, og takker samtidig for den hjelp jeg har fått til nå. Tusen takk !!

Vennlig hilsen

Per
Sunmann